

crescas

joods educatief centrum

PROGRAMMA 2020 / 2021

In de brochure én de website gebruiken wij icoontjes om te tonen welk type activiteit een cursus is: een lang- of kortlopende cursus, een lezing, een wandeling of een film. Er zijn in totaal zeven categorieën – hier zijn ze op een rij:

Langlopende cursussen

Kortlopende cursussen

Lezingen

Film

Wandelingen

Evenementen

Online cursussen

QR staat voor Quick Read. Scan de QR-codes met uw smartphone of tablet voor meer informatie over de betreffende cursus op onze website. Via de website kun je direct inschrijven.

Vanaf dit cursusjaar schrijf je je in voor een cursus via de webwinkel op onze website. Je kunt in één keer inschrijven voor meerdere cursussen en meerdere mensen tegelijk opgeven voor elke cursus. Dat is makkelijker!

Ontvang onze nieuwsbrief

De nieuwsbrief van Crescas krijgt een nieuw jasje, met ons cursusaanbod en cultureel nieuws uit Joods Nederland (en erbuiten!). Door samenwerking met de Nationale Bibliotheek in Jeruzalem gaan wij dit jaar veel meer diepteverhalen belichten en recensies van boeken en tentoonstellingen bij je brengen.

Actualiteit, cursussen, radio&televisie en cultuur — zo'n volledig aanbod vind je uitsluitend in de nieuwsbrief van Crescas! Abonneer je via www.crescas.nl/nieuwsbrief

Een nieuw jaar – een nieuw programma, een nieuw adres, een nieuwe huisstijl, een nieuwe website...

Er is veel nieuw in Crescas. Na een uitzonderlijk jaar en coronamaatregelen die nog niet voorbij zijn, gaan wij met vernieuwde krachten het nieuwe studiejaar in.

Vanaf de zomer zit het kantoor van Crescas aan de Van Boshuizenstraat 12, waar ook een deel van de langlopende cursussen zal plaatsvinden. Daarnaast is er een groot online aanbod. Dit medium opent nieuwe, mooie mogelijkheden met sprekers uit het buitenland en verbeterde toegankelijkheid uit de hele wereld. Zo wordt het openingsevenement van het jaar online verzorgd door prof. Emanuel Tov van de Hebreeuwse Universiteit. Hij is dé expert op gebied van Bijbelkritiek en jarenlang betrokken bij het onderzoeken van de Dode Zeerollen.

De nieuwe huisstijl is je zeker niet ontgaan en is ook te zien in deze brochure en op de website. Net als het jodendom zelf is de huisstijl vol kleur en dynamiek. Het jaarthema is 'de levensboom van de Joodse literatuur'. Want in het jodendom wordt kennis vergeleken met de levensboom – 'Ets Chaim'. Binnen dit thema worden ruim twintig cursussen en lezingen aangeboden over alle facetten van de Joodse literatuur – van de Oudheid, met de Tanach, Misjna en Talmoed, en de Middeleeuwen, met commentatoren zoals Rasji, Maimonides en Chasdai Crescas tot moderne en hedendaagse schrijvers.

Het thema bevat unieke evenementen, zoals één tekst – drie invalshoeken, waarbij een Talmoed-tekst op één middag door drie geleerden wordt belicht: een orthodoxe rabbijn, een liberale rabbijn en een seculiere academicus.

Veel activiteiten zijn tot stand gekomen door samenwerking met andere organisaties – samenwerking wordt de speerpunt van Crescas, ook naar de mediene: dit jaar verzorgt Crescas in samenwerking met het Joods Studiecentrum Leiden (JSL) het hele educatieve programma in Leiden. Met taalcursussen, rondleidingen en andere activiteiten.

Kortom, er gebeurt veel bij Crescas. Maak er deel van uit, schrijf je in voor onze cursussen, lees onze nieuwsbrief en blijf betrokken! Tot ziens in het nieuwe studiejaar.

Het Crescas team

Op zoek naar het raadsel van de Hebreeuwse Bijbel met Emanuel Tov

Online openingsevenement van het cursusjaar

BART WALLET INTERVIEWT EMANUEL TOV

De Hebreeuwse Bijbel, Tanach, is eigenlijk geen boek maar eerder een hele bibliotheek. De oude teksten gaan van generatie op generatie, en roepen ook nu nog veel vragen op. Wie heeft bijvoorbeeld deze bijzondere verzameling boeken geschreven? En wanneer zijn ze tot stand gekomen? De Talmoedische traditie vertelt ons wie de boeken geschreven hebben, maar wat zegt de wetenschap? En welke methodieken worden hierbij toegepast? Wat is Bijbelkritiek? Welke conclusies kunnen wij trekken uit deze methodiek?

En dan zijn er nog vragen over de datering, over de auteurs, over de inhoud. Welke boeken van de Tanach zijn het vroegst geschreven? In welke periode ontstond de verzameling van de Tanach zoals wij die nu kennen? Werden ze door één auteur geschreven of juist door verschillende samenstellers, en herschreven in de loop van verschillende generaties? En plaatsen de conclusies van de moderne studie de gelovige jood voor een probleem?

Over deze vragen gaat Bart Wallet in gesprek met professor Emanuel Tov, een van de leidende Israëliëische wetenschappers op dit terrein. Tov vertelt hierbij over zijn levensverhaal, dat in Nederland begon, en over zijn belangrijkste wetenschappelijke inzichten.

MENASSEH
BEN
ISRAEL
INSTITUUT

I.s.m. het Menasseh ben Israel Instituut.

Dit evenement is tot stand gekomen met dank aan Maror.

9 september 2020

20:00-21:30

1 bijeenkomst

€ 10,00

Online

DEBATAVOND
17 SEPTEMBER

ANTISEMITISME, DIALOOG EN SOLIDARITEIT

Hoe staat het
met antisemitisme in
Nederland en hoe bouwen
we bruggen tussen Joden en
andere groepen die doelwit
zijn van haat?

Een online te volgen
programma met panels
en intermezzo's.
Van 20.30 tot 22.00 uur.

Aanmelden en informatie via
[https://dezwijger.nl/programma/
antisemitisme-dialoog-en-solidariteit](https://dezwijger.nl/programma/antisemitisme-dialoog-en-solidariteit)

PAKHUIS
DE ZWIJGER*

crescas
joods educatief centrum

JMW

De eerste van drie debatavonden over Jodendom in de Nederlandse samenleving anno 2020. JMW in samenwerking met Crescas en Pakhuis de Zwijger. De andere debatavonden in de drieluik *Joods in Nederland* zijn op 15 oktober en 26 november.

Ivriet kita Waw

Voor zeer gevorderden

SHIRLEY ENSEL

Bij dit niveau gaan we er vanuit dat je voldoende taalkennis opgebouwd hebt om 'in het diepe te duiken'. Er zal veel aandacht zijn voor het spreken. Toch laten we de andere vaardigheden (grammatica, lezen en schrijven) niet helemaal los, maar deze zullen iets minder tijd in beslag nemen van de les. In de loop van de lessen vergroot je jouw vaardigheden met de taal.

inclusief lesmateriaal.

v.a. 19 okt 2020 18:45-20:15

25 bijeenkomsten € 460,00

Amsterdam

Ivriet kita Gimmel

Voor licht gevorderden

SHIRLEY ENSEL

Aan deze cursus kun je deelnemen als je zo'n vijftig lessen Ivriet hebt gehad. De cursus wordt gegeven volgens het systeem dat tegenwoordig bij de *oelpan* (Ivrietschool) in Israël gebruikt wordt. Je behoort inmiddels tot de gevorderden en je kunt al een aardige conversatie voeren. In deze cursus gaan we lezen, spreken, schrijven en luisteren en er wordt grammatica behandeld. Daarnaast ligt de nadruk in dit cursusjaar op het leren van de toekomstige tijd en de gebiedende wijs.

De boeken zijn bij de cursusprijs inbegrepen.

v.a. 19 okt 2020 20:45-22:15

25 bijeenkomsten € 460,00

Amsterdam

Bijbels Hebreeuws beginners

KAREL JONGELING

Het doel van de cursus Bijbels Hebreeuws voor beginners is: de leerling de basis van de grammatica bij te brengen en te leren hoe met woordenboeken om te gaan. Tijdens de lessen komt regelmatig achtergrond-informatie ter sprake, waarbij het vooral gaat om de inhoud van traditionele Joodse commentaren. Voorkennis is voor deze cursus niet nodig, maar vooraf enig oefenen met het Alef-Beet maakt de start wel eenvoudiger.

[i.s.m. Joods Studiecentrum Leiden, inclusief lesmateriaal.](#)

v.a. 13 jan 2021 16:30-18:00

20 bijeenkomsten € 295,00

Leiden

Bijbels Hebreeuws gevorderden

KAREL JONGELING

De cursus Bijbels Hebreeuws voor gevorderden is in de praktijk een leesgroep. Bij de behandeling van de teksten staan twee zaken centraal: op de eerste plaats het begrip van de grammaticale verschijnselen in de tekst, met nadruk op de syntaxis. Op de tweede plaats informatie over de traditionele uitleg van de tekst. Bij dat laatste komt altijd Rasji aan de orde, maar daarnaast ook, afhankelijk van de gelezen tekst, commentaren als die van Ibn Ezra, Sforno, Ramban, en anderen.

[i.s.m. Joods Studiecentrum Leiden, inclusief lesmateriaal.](#)

v.a. 13 jan 2021 18:15-19:45

20 bijeenkomsten € 295,00

Leiden

Intensief Jiddisj licht gevorderden

Grammatica en leesvaardigheden

RUBEN VERHASSELT

Een cursus voor degenen die het afgelopen jaar in het Joods Studiecentrum Leiden Intensief Jiddisj 3 hebben gevolgd. We breiden onze grammaticale vaardigheid en woordenschat uit en maken kort kennis met Jiddisje schrijvers. We stomen de deelnemers klaar voor deelname aan de Jiddisj leesgroep.

[i.s.m. Joods Studiecentrum Leiden, inclusief lesmateriaal.](#)

v.a. 15 sep 2020 19:30-21:00

16 bijeenkomsten € 295,00

Online

Intensief Jiddisj gevorderden

Mit grois fargenign

RUBEN VERHASSELT

Een cursus voor de getrouwe groep gevorderden. We duiken verder in de moderne Jiddisje literatuur via teksten van onder andere: Avrom Sutzkever (1913-2010), Yosl Birstein (1920-2003) en Dovid Bergelson (1884-1952). Ze worden ons voorgelezen door Helen Beer, Barry Davis en Jeremy Grant op de CD's van Heather Valencia (ed.), *Mit groys fargenign: Hundert yor Yidishe literatur.*

[i.s.m. Joods Studiecentrum Leiden, inclusief lesmateriaal.](#)

v.a. 8 sep 2020 19:30-21:00

16 bijeenkomsten € 295,00

Online

Jiddisj leesgroep

Mame-loshn

RUBEN VERHASSELT

In de Jiddsje leesclub lezen wij *Mame-loshn*. Hier legt Nahum Stutchkoff een enorme schat aan Jiddisje woorden en uitdrukkingen uit, bestreed hij anglicismen en germanismen en beantwoordde hij taalvragen van al dan niet denkbeeldige luisteraars. 'Hoe zeg je kakkerlak op z'n Jiddisj?', 'Waar komt het woord nebbisj vandaan?'. *Mame-loshn* heeft alle antwoorden voor ons en legt uit waarom 's nachts alle koeien zwart zijn in het Jiddisj.

*i.s.m. Joods Studiecentrum
Leiden, inclusief lesmateriaal.*

v.a. 21 sep 2020 20:00-21:30

16 bijeenkomsten € 295,00

Online

Ivriet op je gemak

Leren in een kleine groep
in rustig tempo

NOA BREEMHAAR

Deze cursus is bedoeld voor iedereen die Ivriet wil leren zoals dat tegenwoordig gesproken wordt in Israël. In dit jaar leren we het Alef-Beet (alfabet). Verder oefenen we het lezen en spreken met behulp van teksten in de tegenwoordige tijd. In de lessen maken we kennis met de Joodse bronnen en we sluiten af met een Hebreeuws lied.

*i.s.m. Joods Studiecentrum
Leiden, inclusief lesmateriaal.*

v.a. 13 okt 2020 20:15-21:45

25 bijeenkomsten € 360,00

Leiden

Ivriet verleden tijd

Leren in een kleine groep
in rustig tempo

NOA BREEMHAAR

Deze cursus is bedoeld voor diegene die de basiscursus heeft gevolgd en de tegenwoordige tijd kent. Met deze cursus breid je je woordenschat uit met de verleden tijd. In de lessen maken we kennis met de Joodse bronnen en we sluiten af met een Hebreeuws lied.

*i.s.m. Joods Studiecentrum
Leiden, inclusief lesmateriaal.*

v.a. 12 okt 2020 18:30-20:00

25 bijeenkomsten € 295,00

Leiden

Ivriet toekomstige tijd

Leren in een kleine groep
in rustig tempo

NOA BREEMHAAR

Deze cursus is bedoeld voor diegenen die al basiskennis hebben van de tegenwoordige en verleden tijd. In deze cursus gaan we verder met de toekomstige tijd. We beginnen de les met een positief verhaal uit het nieuws en we sluiten af met een Hebreeuws lied.

*i.s.m. Joods Studiecentrum
Leiden, exclusief lesmateriaal.*

v.a. 13 okt 2020 18:30-20:00

25 bijeenkomsten € 295,00

Leiden

Ivriet gevorderden

Leren in een kleine groep
in rustig tempo

NOA BREEMHAAR

Deze cursus is bedoeld voor wie een ruime basiskennis heeft van het Ivriet en deze wil vernieuwen of uitbreiden op een hoger niveau.

*i.s.m. Joods Studiecentrum
Leiden, exclusief lesmateriaal.*

v.a. 14 okt 2020 20:00-21:30

25 bijeenkomsten € 295,00

Leiden

Online leeskring Hebreeuws

'Mijn Jeruzalem'
door Meir Shalev

NOA BREEMHAAR

De online leeskring is bedoeld voor diegenen die al een ruime Hebreeuwse kennis hebben en bekend zijn met de basisgrammatica. In de les benadrukken we naast het lezen van het boek ook de context van het verhaal met behulp van video's, liedjes en andere bronnen. In 'Mijn Jeruzalem' beschrijft Meir Shalev met veel liefde de stad waarin hij als kind opgroeide.

*i.s.m. Joods Studiecentrum
Leiden, exclusief boek.*

v.a. 22 okt 2020 20:15-21:45

12 bijeenkomsten € 170,00

Online

Arabisch voor beginners

LUCIA ADMIRAAL

In deze beginnerscursus maak je kennis met de beginselen van het Modern Standaard Arabisch. In tien bijeenkomsten leer je het alfabet en woorden en eenvoudige zinnen schrijven. Daarnaast leer je begroetingen en simpele conversaties in een van de meest begrepen dialecten: het Egyptisch. Tijdens de cursus maak je ook kennis met de rijke Arabische taal en cultuur via beeld en muziek.

inclusief lesmateriaal.

v.a. 18 jan 2021 18:45-20:15

10 bijeenkomsten € 330,00

Amsterdam

Joodse cultuur in de moderne Arabische wereld

LUCIA ADMIRAAL

De negentiende eeuw was een periode van verregaande politieke hervormingen in het Ottomaanse Rijk, maar ook van een regionale intellectuele en culturele hervormingsbeweging: de Nahda.

Hoe verhiel deze beweging zich tot het Europees kolonialisme en opkomend nationalisme in de regio? Wat vertellen de perspectieven van Joodse intellectuelen in Egypte, Libanon, Irak en Palestina ons over deze periode en de relaties tussen Joden en niet-Joden en Joden onderling?

12 jan 2021 19:30-21:30

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

Joden en moslims in heden en verleden

Een problematische relatie

PETER DEMANT

De verhouding tussen Joden en moslims is problematisch en gekleurd door wederzijdse vooroordelen. Reden genoeg om aandacht te schenken aan Joods-islamitische betrekkingen. Daarbij kijken we zowel naar de verhouding tussen twee geloven, als naar die tussen twee groepen mensen. Het gaat dus om oordelen en beeldvorming van de een over de ander, maar ook over de manieren van omgang met elkaar.

v.a. 29 okt 2020 15:00-16:00

4 bijeenkomsten € 45,00

Online

Het geheim van henna

Een reis door een wonderbaarlijke 6000 jaar oude traditie

ETTY GRIFFIOEN-ELBAZ

Henna wordt onder Joden in Arabische landen bij feestelijke ceremonies gebruikt. Met een prachtige fotocollectie laat Etty zien hoe een hennafeest wordt gevierd, van Jemen tot aan Marokko. Ze laten een breed scala aan technieken en verschillen in schilderstijlen van over de hele wereld zien. Wat onderscheidt de Iraanse stijl van die van Jemen? Welke motieven komen vaak voor? En wat heeft henna met Cleopatra te maken? Samen ontdekken we het geheim van henna.

21 okt 2020 20:00-21:15

1 bijeenkomst € 10,00

Online

סוד החינה

מסע מרתק למסורת עתיקת יומין בת 6000 שנה

אתי אלבז גריפיון

הרצאה למתעניינים באמנות וסקסים ממעגל החיים האנושי.
ראשית נכיר את החינה כחומר: כיצד מכינים את העיסה הריחנית ואיזה קשר יש לזה לקליאופטרה? בהמשך נתוודע לשימוש בחינה אצל היהודים בארצות ערב. שם היו חגיגות החינה לפני הנישואין לחלק חשוב ובלתי נפרד מחיי הקהילה. בעזרת מצגת צילומים מרהיבה נראה כיצד נחגגו מסיבות החינה מתימן ועד מרוקו, נכיר מגוון של טכניקות מרחבי העולם ונעמוד על הסגנונות הייחודיים לכל איזור. נסיים את ההרצאה בניסיון להבין מהו סוד החינה? והאם יש לשימוש בה כיום ערך מוסף.

JMW

28 okt 2020 20:00-21:15

1 bijeenkomst € 5,00

Online

Herinneringsmonumenten

JOEL CAHEN

In 1950 kwam het Monument van Joodse Erkentelijkheid na een scherpe discussie met de kunstenaar, Jaap Kaas, tot stand. Niet lang daarna werd het Nederlands Auschwitz comité opgericht. De weg naar die monumenten en organisaties, de discussies rond hun ontstaan, hun vorm, hun plaats en hun geleidelijke verplaatsing van begraafplaatsen naar de openbare ruimte, vormen het verhaal rond de vele uitingen van "Herinneringskunst". In deze lezing van Joël Cahen worden al deze aspecten besproken.

6 apr 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

Michelangelo en Chagall

Twee artistieke visies op verhalen uit Genesis

RUUD BARTLEMA

Twee artistieke paradijsverhalen komen in deze lezing aan bod: Michelangelo's christelijke visie in de Sixtijnse kapel en de grote schilderijen van de Joodse schilder Marc Chagall. Hier vertelt de kunstenaar een verhaal zonder 'erfzonde' of 'zondeval'. Aan de hand van afbeeldingen van zowel Michelangelo als van Marc Chagall vertelt Ruud Bartlema het verhaal van beide kunstenaars en laat hij de verschillen naar voren komen.

10 feb 2021 20:00-21:00

1 bijeenkomst € 10,00

Online

'Bagage' kunstwandeling in Leiden

RAM KATSIR

Op 17 maart 1943 werd in Leiden en omgeving een razzia gehouden waarbij alle Joden die niet waren ondergedoken, werden opgepakt en gedeporteerd. Van hen zijn 270 vermoord. 'Bagage' is een monument dat uit zes ouderwetse koffers bestaat. Kunstenaar Ram Katsir leidt ons door zijn eigen kunstproject 'Bagage' en gaat ons vertellen over de betekenisvolle plaatsen waar ze staan, het ontstaan van het kunstwerk en zijn eigen creatief proces.

i.s.m. Joods Studiecentrum Leiden.

2 mei 2021 13:00-15:00

1 bijeenkomst € 17,50

Leiden

Verborgen verleden goes Joods

Joodse genealogie

HARMEN SNEL

Wegens succes herhaald! In twee workshops geeft Harmen Snel, expert Joodse genealogie, uitleg hoe beginners een stamboom kunnen opzetten. Ook bespreekt hij het grote verschil tussen onderzoek naar een Askenazische of een Sefardische familie. De tweede les vindt overdag plaats in het Stadsarchief, waar Harmen je alvast een beetje vertrouwd zal maken met het archief.

Tweede les is in het Stadsarchief, 14.00 -16.00 uur.

v.a. 26 jan 2021 20:00-22:00

2 bijeenkomsten € 37,50

Amsterdam

Einstein en zijn tijd

DAVID WERTHEIM

Einstein zette ons beeld van het universum op zijn kop. De relativiteitstheorie en de figuur van Einstein zijn ook een product van de bijzondere tijdsgeschiedenis van het begin van de twintigste eeuw en het interbellum, waarin allerlei zekerheden, politiek, religieus, ideologisch, maar ook wetenschappelijk op losse schroeven kwamen te staan. In deze lezing zullen we bespreken hoe Einstein zich profileerde als publiek intellectueel en hoe zijn wetenschappelijke theorie inzet werd van een pijnlijke ideologische strijd rond de waarde van jodendom en wetenschap, die actueler is dan ooit.

14 jan 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

Onze Jiddisje mama

Wie is ze en wat is haar invloed?

“Motek, eet nog wat!” En “Wanneer breng je nou een leuk meisje mee?” De Jiddisje mama: wie kent haar niet? Joodse moeders zijn geliefd, maar staan ook bekend als (over) beschermend en zelfs ietwat dominant. Tijd om de vrouw des huizes onder de loep te nemen: wat typeert de Jiddisje mama? En welke (psychologische) effecten hebben die kenmerken op de relatie tussen moeder en kind? Ontdek het tijdens een studiemiddag vol lezingen en workshops.

- Wat bevordert een goede moeder-kindrelatie?
- Welke invloed heeft familie op het karakter en keuzes van het kind?
- Hoe combineer je carrière met gezin in deze maatschappij?
- De rol van de Joodse vrouw in de literatuur: van Tora tot nu
- De Jiddisje mama op het witte doek
- Gesprek tussen generaties
- Dominante moeders: traumaverwerking en schadeherstel
- Opgroeien zonder moeder... en dan?

Houd de site in de gaten voor meer informatie!

I.s.m. JMW. Dit evenement komt tot stand met dank aan Maror.

JMW

Data en tijdstip binnenkort op de website

1 bijeenkomst

€ 12,00

Amsterdam

Sjoeche Pubquiz

Quizavond, in samenwerking met het NIW

Welke geliefde rabbijn die in 1984 door de NIHS aan de kant werd geschoven, overleed in de zomer van 2020? En: ‘Hoe heet de hoofdrolspeler in Fauda?’ Denk je: dat weet ik allemaal best, dan dagen wij je uit te strijden om de Sjoeche-pubquiz bokaal. De derde editie van de pubquiz wordt gelanceerd! Met vragen in uiteenlopende categorieën als Joodse geschiedenis, beroemdheden, Israël, Joods Nederland, religie, cultuur, kunst en veel meer!

Met een team of alleen – iedereen is welkom!

Voor het winnende team is er naast eeuwige roem en speciale aandacht in het NIW, een heel aardige hoofdprijs. Drinkjes en kosjere hapjes inclusief.

I.s.m. NIW.

De pubquiz komt tot stand met dank aan Maror.

NIW

6 feb 2021

vanaf 20:00

1 bijeenkomst

€ 5,00

Amsterdam

Lev Cinema

Soep & film, in samenwerking met JMW

Wegens groot succes herhaald!

Bij Lev Cinema verwelkomen wij iedereen. Vóór vertoning van de film staat een heerlijk kopje soep en broodje klaar. Na vertoning wordt de film nabesproken met een gastspreker en is er ruimte voor vragen.

Wij trappen af met de Israëlische film: 'The Farewell Party'. Een groep vrienden in een bejaardenhuis in Jeruzalem bouwen een machine waarmee je euthanasie kunt plegen. Hiermee willen ze een vriend aan een waardig einde helpen. Maar zodra de overige bewoners lucht krijgen van het bestaan van deze machine, vragen veel meer mensen om hulp. Nu komen de vrienden voor een emotioneel dilemma te staan. Een gitzwarte komedie over vriendschap en afscheid nemen.

Volg het programma op de website.

I.s.m. Lev/JMW, inclusief kosjere soep en broodje.

v.a. 21 jan 2021

v.a. 18:00

3 bijeenkomsten

€ 17,50 per film

Amsterdam

Bijzondere reeks lezingen over Joods-gerelateerde onderwerpen

Ook dit cursusjaar bieden wij een aantal hoogwaardige lezingen aan in nauwe samenwerking met het GJWN (het Genootschap voor de Joodse Wetenschap in Nederland).

We beginnen op zondag 17 januari met de lezing 'Joodse vluchtelingen in de Vroeg Moderne tijd' door Hans Wallage, die wegens de uitbraak van corona afgelopen jaar niet kon doorgaan.

Op zondag 14 februari houdt Wout van Bakkum de jaarlijkse Jaap Sajet lezing: 'De plaats van Tanach in de geschiedenis van de Joodse eredienst'.

De reeks wordt op 11 april afgesloten met Mat Immerzeel en de lezing 'De Joden van Damascus, hun synagoge in Jubayr en de grot van Elia'.

Lezingen in nauwe samenwerking met het Genootschap voor de Joodse Wetenschap in Nederland. Gratis toegang voor leden GJWN.

17 jan, 14 feb en 11 apr 2021

10:30-11:30

3 bijeenkomsten

€ 7,50 per lezing

Amsterdam

Jongeren aan het Joodse roer

Crescas-leiderschapsprogramma gaat van start!

LIEVNATH FABER EN TIMOR FABER

De wereld van nu vraagt om leiders van de toekomst! Heb jij ideeën over hoe de Joodse maatschappij eruit moet zien? Goed nieuws, je hoeft niet te wachten tot 'later': een goed idee laat zich niet leiden door leeftijd of ervaring. En leiderschaps-skills kan iedereen aanleren, daarvan zijn wij overtuigd. Daarom lanceert Crescas een speciaal programma voor iedereen tussen de 16 en 35 jaar met een Joodse achtergrond.

De training is voor twee leeftijdscategorieën 16-20 (jongeren) en 20-35 jaar (jongvolwassenen) en er komen drie thema's voorbij:

- 1) Leiderschap en Joodse identiteit
- 2) Leiderschap en ondernemerschap
- 3) Leiderschap, management en bestuur

I.s.m. Oy Vey.

In 2020 trappen we af met thema 1, eerst voor deelnemers tussen de 16 en 20 jaar.

Heb je daarna de smaak te pakken en wil je een nóg betere leider worden? Haak dan aan bij thema 2 en 3! Vanaf 2021 staan ze namelijk alle drie op de agenda voor beide leeftijdscategorieën.

Leiderschap en Joodse identiteit

Het eerste onderdeel bestaat uit vijf sessies van drie uur* (inclusief pauzes, drankjes en hapjes!), onder leiding van creatieve ondernemers Lievnath en Timor Faber van Oy Vey. Hun missie: de Joodse gemeenschap wordt mooier als je samen creëert, geniet, leert en herdenkt.

- 1: Joods zijn in de wereld. Juist nu!
- 2: Joods Nederland in kaart brengen
- 3: Joods leiderschap en persoonlijke groei
- 4: Van denken tot doen: bedenken, organiseren, uitvoeren
- 5: Inclusief programmeren

**Schrik niet, we doen maar één sessie op een dag!*

Vanaf zondag 1 november

10:00-13:00

5 bijeenkomsten

€ 120,00

Amsterdam

Focus op de parasja en haftara

Toelichting op de Tora en haftara

LEO MOCK

De Tora wordt al duizenden jaren gelezen door en voor een breed lezerspubliek. Maar lezen is in de Joodse traditie altijd interpreteren. Wil je ook ontdekken wat er nu echt in de tekst van de Tora staat en je laten inspireren door eeuwenoude tradities? Dat kan op vrijdagochtend als we gedurende een uur de parasja én de haftara samen doornemen.

Geen kennis van Hebreeuws vereist, alle lesstof word in vertaling behandeld.

v.a. 23 okt 2020 10:00-11:00

10 bijeenkomsten € 125,00

Amsterdam

Halacha aan de hand van Ma'aleh films

Kijken naar, en bespreken van unieke films

LEO MOCK

Inmiddels niet meer weg te denken uit het Crescas-curriculum. De films van de eindexamenstudenten van de enige orthodoxe filmacademie ter wereld, de *Ma'aleh School of Television, Film & the Arts*, hebben een maatschappelijk en vaak een halachisch thema. Voor jou selecteerden wij een aantal uitblinkers die we samen bekijken. Na afloop bespreken we de thema's aan de hand van de Joodse wetten. Wacht niet te lang met inschrijven, elk jaar zijn er meer leergierigen dan plaatsen.

v.a. 21 apr 2021 20:00-22:00

4 bijeenkomsten € 85,00

Amsterdam

Pesach rondleiding in het Rijksmuseum van Oudheden

BEN HARING

Het Oude Testament vertelt ons van het vertrek van het volk Israël uit Egypte op weg naar het Beloofde Land. Hoewel de historiciteit van deze episodes op zichzelf moeilijk is aan te tonen, vinden we in de Egyptische geschiedenis en cultuur wel gegevens die mede geïnspireerd kunnen hebben tot de betreffende verhalen. Deze rondleiding concentreert zich op enkele relevante kenmerken en bronnen van de oud-Egyptische cultuur.

Exclusief entree museum.

21 mrt 2021 15:00-16:30

1 bijeenkomst € 17,50

Leiden

Topstukken uit de collectie van de Bibliotheca Rosenthaliana

RACHEL BOERTJENS

Speciaal voor Crescas heeft conservator Rachel Boertjens een rondleiding samengesteld die voor iedereen toegankelijk is. Aan de hand van topstukken uit de collectie zult u meer te weten komen over de geschiedenis van Joodse boeken in Amsterdam en hun invloed wereldwijd. Met een select groepje mensen zul je bijna letterlijk met je neus tussen de boeken zitten en de geur opsnuiven van de Middeleeuwen en de zeventiende en achttiende eeuw.

16 jun 2021 15:00-16:30

1 bijeenkomst € 22,00

Amsterdam

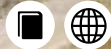
crescas

joods educatief centrum

THEMA PROGRAMMA
2020/2021

De levensboom van de Joodse literatuur

Wijsheid wordt vergeleken met de levensboom - 'Ets Chaim'.
Klim met Crescas mee in de Joodse boom van kennis. Nu ook
vanuit je leunstoel met ons uitgebreide online-aanbod!

De Dode Zeerollen en waarom zijn ze zo belangrijk?

EMANUEL TOV

Ze houden ons al decennialang bezig: de Dode Zeerollen. Maar wat maakt ze eigenlijk zo belangrijk? Het antwoord is eigenlijk simpel: ze bleken van enorm belang te zijn voor veel – en verschillende – onderzoeksgebieden. Bijbelstudie, taal, religie en gebed, maatschappij, geschiedenis, filosofie en ga zo maar door. In deze lezing krijgen wij een geordend overzicht van de studie van de Dode Zeerollen en hun betekenis.

20 okt 2020 20:00-21:30

1 bijeenkomst € 10,00

Online

De compilatie van de Misjna

Een tijd van bloei of verval?

LEO MOCK

Eén van de belangrijkste basisdocumenten van het rabbijnse jodendom is de Misjna. Zij vormt samen met de Talmoed en de midrasj het 'hart' van het rabbijnse jodendom. In deze lezing wordt ingegaan op de tijd waarin de Misjna tot stand kwam en de persoon van rabbi Jehoeda Hanasi. Verder maken we kennis met de methode, opbouw en inhoud van de Misjna. Voorkennis is niet vereist.

20 jan 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

Bijbelspersonages in Hebreeuwse dichtkunst

WOUT VAN BEKKUM

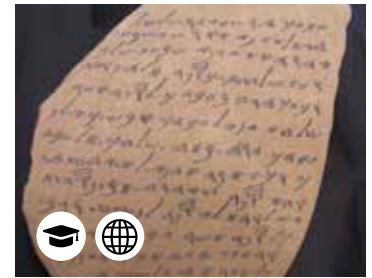
Dichters hebben door de eeuwen heen de vrijheid genomen om motieven uit de Bijbel artistiek aan te passen dan wel historisch in te passen. Deze lezing is een inleiding op de rijke geschiedenis van de Joodse liedkunst en poëzie, vanaf de eerste eeuwen in de gangbare jaartelling tot dichtbij de huidige tijd.

7 okt 2020 20:00-21:00

1 bijeenkomst € 10,00

Online

Van David tot Eliëzer

Geschiedenis van de Hebreeuwse taal

HANNAH NEUDECKER

De afgelopen 4000 jaar maakte het Hebreeuws een geweldige ontwikkeling door. Deze lezing geeft een overzicht van het Hebreeuws vanaf de Bijbelse tijd tot de moderne periode. Wat het Hebreeuws bijzonder maakt, is dat na een lange periode waarin het voornamelijk als schrijftaal heeft gefunctioneerd, de ontwikkeling naar een gesproken taal heeft gemaakt.

v.a. 3 nov 2020 11:00-11:45

2 bijeenkomsten € 19,00

Online

Klassiekers van de Joodse Studies

Van het getto naar de moderne wereld
Joden als de nieuwe standaard
De Talmoed als het Joodse thuisland
De Joodse verlichting
Messianisme als dragende kracht in het jodendom

BART WALLET

De tweede serie van vijf delen met het thema: *Klassiekers van de Joodse Studies* met historicus Bart Wallet.

Deel I behandelt het boek van Jacob Katz, *Out of the Ghetto*. Dit boek schetst de ingrijpende veranderingen in de Joodse wereld van de achttiende en negentiende eeuw.

Deel II is gewijd aan *The Jewish Century* van historicus Yuri Slezkine. De moderne tijd is niets minder dan 'De Joodse Eeuw', volgens Slezkine. In deze lezing gaan we op zoek naar Slezkine's argumentatie voor zijn prikkelende stelling, die ons van Rusland naar Europa en Amerika brengt.

In Deel III wordt *A Traveling Homeland: The Babylonian Talmud as Diaspora* van Daniel Boyarin, één van de goeroes in het veld van Joodse studies, behandeld.

Deel IV is gewijd aan het boek van Shmuel Feiner, *The Jewish Enlightenment*. Hier beschrijft Feiner de 'Joodse verlichting' vanuit een historische perspectief, maar tegelijkertijd geeft Feiner er een duidelijke visie mee af voor het huidige jodendom.

Deel V behandelt *The Messianic Idea in Judaism* van Gershom Scholem, met het betoog dat messianisme en kabbala de ruggengraat van het jodendom vormen.

24 nov, 1 dec, 8 dec, 15 dec en 22 dec 2020

20:00-20:45

5 bijeenkomsten

€ 10,00 per lezing

Online

Het boek der Schepping

Kabbalistisch-geheimzinnige literatuur

JACOB DE LEEUWE

Het boek der Schepping, *Sefer Jetsira*, is één van de vroegste en ook meest geheimzinnige kabbalistische teksten. Al in deze vroege tekst lezen wij het idee van de Goddelijke schepping door de mystieke kracht van de letters van het Hebreeuwse alfabet. In zijn lezing legt Jakob de Leeuwe uit wat het boek der Schepping is, en waarom deze geheimzinnige tekst generaties van kabbalisten heeft geïnspireerd.

v.a. 2 dec 2020 20:00-20:45

2 bijeenkomsten € 19,00

Online

Midrasj in een notendop

Hoe leggen de rabbijnen Tanach uit?

LIEVE TEUGELS

De midrasj maakt deel van de Rabbijnse literatuur. Waar vinden wij de midrasj? Wat is de visie van de midrasj op de tekst van de Tanach die er achter schuilgaat? En welke kenmerken heeft de midrasj? We gaan aan de slag met een aantal teksten die we samen lezen. Idealiter gebeurt dit in samenwerkingsvorm. Via Zoom kunnen we dit simuleren door uiteen te gaan in kleine groepen in *breakout rooms* waarna we centraal onze bevindingen zullen delen.

v.a. 27 jan 2021 20:00-20:45

2 bijeenkomsten € 19,00

Online

Crescas en zijn tijdgenoten

RESIANNE SMIDT

VAN GELDER-FONTAINE

Eindelijk aandacht voor de rabbijn en filosoof wiens naam het Educatief Joods Centrum draagt! Chaschai Crescas neemt een belangrijke plaats in de Joodse filosofie in de Middeleeuwen. In die tijd kwamen Joden in aanraking met de Griekse filosofie. Daardoor ontstond een scherpe controvers: leidt studie van de filosofie tot geloofsafval of ondersteunt deze juist het geloof? De lezing gaat in op de positie van Chaschai Crescas in dit debat.

9 feb 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

Hoe Rasji het jodendom redde

IRENE ZWIEP

Er zijn in de geschiedenis momenten geweest dat het leven van Tora en Talmoed aan een zijden draadje hing. De elfde eeuw was zo'n moment, toen het centrum van studie verschoof van Babylon naar Europa. Hoe zou het jodendom zich ontwikkeld hebben als Shlomo ben Yitzchak, beter bekend als Rasji, zich niet over de complexe literaire Joodse erfenis had ontfermd? In deze lezing gaan we dit onderzoeken.

16 feb 2021 20:00-21:00

1 bijeenkomst € 10,00

Online

'Hij steelt de slaap van mijn ogen'

Homofilie in de middeleeuwse Hebreeuwse poëzie

YANIV HAGBI

Ibn Gvirol en Rabbi Yehuda Halevi schreven prachtige Hebreeuwse poëzie over religieuze, filosofische en morele onderwerpen. Maar ook over seculaire kwesties zoals liefde, wijn, oorlog en geld. Een ander belangrijk thema van de Spaanse poëzie was de vleeselijke liefde, in veel gevallen zelfs, verbazingwekkend, homoseksuele liefde. In de lezing bespreken we de historisch-literaire manier waarop homoseksualiteit een geaccepteerd onderwerp is geworden in deze poëzie.

23 feb 2021 20:00-21:00

1 bijeenkomst € 10,00

Online

Tanach versus midrasj

Midrasj Jonah als een voorbeeld

KAREL JONGELING

Deze cursus focust op één boek uit de profeten: Jonah. Dit boek wordt grondig bestudeerd met een vergelijking van de inhoud van de midrasj met zijn uitgangspunt, de Bijbeltekst. We behandelen de hele tekst van het boek Jonah en geven met de vergelijking tussen het origineel en het commentaar aandacht aan de toevoegingen en mogelijk omissies in de tekst.

inclusief reader, exclusief entree museum.

RIJCKSMUSEUM VAN OUDHEDEN

v.a. 28 feb 2021 14:00-16:00

3 bijeenkomsten € 49,00

Leiden

Parabels van wijsheid

Wat is wijsheid volgens de rabbijnen

ERIC OTTENHEIJM

Wat zijn parabels? In deze cursus maken we kennis met dit intrigerende literaire genre in de Talmoedische literatuur en verkennen we de vorm en functie van parabels. We oefenen het lezen en begrijpen van parabels van wijsheid. Wat is wijsheid volgens de rabbijnen en hoe verwerf je die? Wat is onze wijsheid? Kunnen we onze eigen parabels schrijven, om zo onze eigen verworven wijsheid te spiegelen?

2 mrt 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

Farao en de Israëlieten

Het oude Egypte en het uittocht verhaal

HUUB PRACHT

In de Bijbelse geschiedenis neemt Egypte een bijzondere plaats in. Het land wordt bijna zevenhonderd keer in de Hebreeuwse Bijbel genoemd! In het drieluik dat bestaat uit 'De Hyksos en Jozef', 'Monotheïsme & henotheïsme' en 'De uittocht uit Egypte', belicht egyptoloog Huub Pracht de historische realiteit in Egypte rond de periode van de uittocht.

v.a. 9 mrt 2021 19:30-21:30

3 bijeenkomsten € 85,00

Amsterdam

Mijn liefde voor de Talmoed

Introductie in de denkwijze en inhoud van de Talmoed

LEO MOCK

Eeuwenlang wordt de Talmoed, een werk van bijna 3000 (dubbelzijdige) pagina's in het jodendom bestudeerd, becommentarieerd en geanalyseerd. Naast een traditionele klassieke methode van tekststudie wordt in de moderne periode ook een meer wetenschappelijke lezing van de Talmoed ontwikkeld. Op deze twee avonden leer je van alles over de Talmoed: het ontstaan, de inhoud, maar ook: waardoor is het lezenswaardig voor de moderne tijd.

v.a. 4 mrt 2021 20:00-22:00

2 bijeenkomsten € 37,50

Amsterdam

Inleiding tot de sidoer

KAREL JONGELING

Met recht wordt gezegd dat het gebedenboek het meest gedrukte boek in het Hebreeuws is. Ondanks de verschillen in uiteenlopende streken is een synagogedienst waar ook ter wereld over het algemeen zonder problemen te volgen, door ieder die bekend is met de plaatselijke sidoer. Deze cursus behandelt de opbouw van de dienst en enkele centrale teksten van de sidoer, maar ook moderne ontwikkelingen zoals in het liberale jodendom.

v.a. 18 mrt 2021 20:00-22:00

2 bijeenkomsten € 37,50

Amsterdam

Bialik

Van jesjivebocher tot nationale dichter

HANNAH NEUDECKER

Bialik kreeg een traditionele Joodse opvoeding, studeerde in een jesjiva, maar raakte aangetrokken door de ideeën van de Verlichting en het zionisme. Een centraal thema in zijn werk is dan ook het verscheurd zijn tussen traditie en Verlichting. De teksten werpen nader licht op zijn leven, relaties, innerlijke gedachten en twijfels. In een lezing en een leessessie van zijn werk in vertaling kijken we naar Bialik en zijn werk.

v.a. 22 apr 2021 11:00-11:45

2 bijeenkomsten € 19,00

Online

Maimonides als wetgever

De Misjné Tora

LEO MOCK

Maimonides (ca. 1138-1204) was een van de meest veelzijdige Joodse geleerden. Hij was arts, filosoof en rabbijn-wetsgeleerde. Een persoon waar veel over te vertellen is. In deze lezing maken we kennis met Maimonides en zijn belangrijke Misjné Tora – een codex die vele eeuwen Joden heeft geïnspireerd in hun Joodse handelen en denken. Maak kennis met deze bijzondere persoon en zijn werk. Voorkennis is niet vereist.

20 mei 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

De faam van Fulds Jiddisje lied

DAVID WERTHEIM

De Nederlands-Joodse zanger Leo Fuld (1912-1977) veroverde met het Jiddisje lied de wereld. Met nummers als 'My Yiddishe Mama' en 'Wo Ahin Soll Ich Geh'n' scoorde hij mondiale hits en hij trad op met legendes als Edith Piaf, Frank Sinatra en Charles Aznavour. Waar zijn muziek vooral een niet Joods publiek aansprak, was hij onder veel Joden minder populair. Hoe komt dat? En hoe is zijn populariteit onder niet-Joodse fans te verklaren?

26 mei 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

Eén tekst - drie invalshoeken

Een uniek Talmoedisch debat

WIM VAN DIJK, IRENE ZWIEP EN JORAM ROOKMAKER

Een orthodoxe rabbijn, een hoogleraar en een liberale rabbijn lopen samen een café in... Klinkt dit als het begin van een witz? Niet bij Crescas!

Op zondag 30 mei komen drie geleerden uit totaal verschillende hoeken bij elkaar om één Talmoedische tekst te bespreken: Wim van Dijk, Irene Zwiep en Joram Rookmaaker verlichten onder leiding van moderator Leo Mock onze ogen.

Deze unieke middag is geïnspireerd op het thema van dit studiejaar: Joodse literatuur. De Talmoedische tekst die wij gaan bestuderen is Bava Metzia 59a-b. Hier lees je de beroemde uitspraak: 'Zij (= de Tora) is niet in de hemel'. Als de Tora goddelijk is, hoeveel vrijheid hebben onze geleerden dan om die te interpreteren? En speelt God eigenlijk nog een rol in de halachische discussie? Wat voor implicaties heeft dat voor de diversiteit van stemmen in het jodendom? Doe mee en laat ook je eigen stem horen!

Voor dit evenement geldt speciale studentenkorting.

30 mei 2021

15:00-17:00

1 bijeenkomst

€ 17,50

Amsterdam

Vertalingen van de Tanach

In ABN en dialecten

KAREL JONGELING

Het grote aantal Bijbelvertalingen die in een kort tijdsbestek verschenen, laat zien dat er geen enkelvoudige oplossing bestaat voor het probleem van het vertalen van de Bijbel. In deze bijeenkomst gaan we na waar de verschillen in de vertalingen in te vinden zijn, welke principes gehanteerd zijn bij de vertaling en of er ook een waardeoordeel mogelijk is.

1 jun 2021

19:30-21:30

1 bijeenkomst

€ 17,50

Amsterdam

Wat is Moessar?

LEO MOCK EN HENRI VOGEL

Vanaf de Middeleeuwen wordt Moessar de naam van een nieuw soort teksten die de religieuze en ethische ontwikkeling van de lezer moeten bevorderen. In de negentiende eeuw krijgt deze literatuur een meer psychologisch karakter en wordt onderdeel van de meeste orthodoxe leerscholen. Recent wordt Moessar echter ook buiten de orthodoxie bestudeerd.

Leo Mock en Henri Vogel zullen elk vanuit hun eigen perspectief deze interessante teksten belichten.

8 jun 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

De heilige naam uitspreken

Of: hoe Agnon Agnon werd?

YANIV HAGBI

S. Y. Agnon, Nobelprijswinnaar voor literatuur, is bekend door zijn grondige en unieke kennis van klassieke Joodse teksten en mystieke tradities. In zijn werk is het verband tussen fictie en biografie niet eenzijdig van leven tot fictie, maar ook omgekeerd, van fictie tot leven. Geboren als Shmuel Yosef Czaczkes veranderde hij zijn naam in Agnon na de publicatie van zijn eerste verhaal, 'Agunot'. In deze lijn zal de lezing de verschillende manieren onderzoeken waarop Agnon zijn naam in verschillende werken gebruikte.

25 mei 2021 20:00-21:00

1 bijeenkomst € 10,00

Online

Hedendaagse Israëlsche en Joodse schrijvers

Leesgroep

SYLVIA HOYTINCK

In de leeskring lezen we voor iedere bijeenkomst een boek. Tijdens de bijeenkomst bespreken we de auteur, het boek, de context en – natuurlijk – wat we van het boek vonden. De deelnemers zorgen zelf voor de boeken. De boeken zijn: *Eén nacht* van Ayelet Gundar-Goshen Markovitsj, *Wijzigingen bijhouden* van Sayed Kashua, *Aan het einde van de nacht* van Nir Baram en *Kaddisj.com* van Nathan Englander.

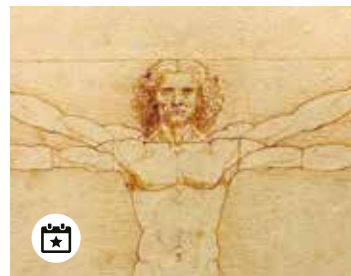
[i.s.m. Joods Studiecentrum Leiden. Exclusief boeken.](#)

v.a. 1 feb 2021 14:00-16:00

4 bijeenkomsten € 85,00

Leiden

Bestaat een Joodse literaire canon?

Een speelse afsluiting van het jaarthema

LEO MOCK

Aan de hand van een boekenlijst, een spel en aantal stellingen sluiten wij het jaarthema van Crescas 'Joodse literatuur' af met dit levendige debat. Een literaire canon wordt gedefinieerd als een verzameling teksten waarover in een gegeven cultuur overeenstemming bestaat dat ze onderdeel uitmaken van het culturele erfgoed. Het jodendom kent een religieuze canon. Maar welke werken zijn het? Kent en leest elke Jood deze werken? Neem een boek mee uit je bibliotheek dat jij zelf als 'canoniek' beschouwt en praat mee!

22 jun 2021 20:00-22:00

1 bijeenkomst € 17,50

Amsterdam

In onze ogen heeft het jodendom Nederland veel gebracht, zowel in het verleden als in het heden. Dat willen we benadrukken, doorvertellen, ervan leren, het delen en het vieren. En het liefst samen. Voor wie wil blijven leren zijn wij hét kenniscentrum. Een greep uit onze andere projecten en websites.

Joodse canon

De geschiedenis van Joden in Nederland in 100 vensters

www.joodsecanon.nl

Digibieb

www.joodsebibliotheek.nl

Hier vind je een unieke collectie digitale boeken van Joodse schrijvers.

Columnisten op crescascas.nl

Onze vaste columnisten (in alfabetische volgorde):
Salomon Bouman, Reneé Citroen, Anne-Maria van Hilst, Eldad Kisch, Nathan Lopez Cardozo, Leo Mock, Harry Polak, Simon Soesan, Eva van Sonderen en Naud van der Ven.

Zomerschrijvers

Met trots presenteren wij: Zomerschrijvers — een eigen Crescas productie! In de serie Zomerschrijvers onderzoekt journalist en schrijver **Femmetje de Wind** hoe Nederlands-Joodse schrijvers zich verhouden tot hun Joodse achtergrond en hoe die achtergrond tot uiting komt in hun literaire werk.

De eerste zes gesprekken zijn op onze website te zien en te lezen:

- Arnon Grunberg
- Maurits de Bruin
- Robert Vuijsje
- Judith Fanto
- Marcel Möring
- Nachum Wijnberg

crescas

joods educatief centrum

Van Boshuizenstraat 12
1083 BA Amsterdam

telefoon: 020-6402380
e-mail: info@crescas.nl

www.crescas.nl
www.joodsebibliotheek.nl
www.joopalbibliotheek.nl
www.joodsecanon.nl

